

-19-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Πρωτ. II, 13/1970*

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ...

Διευκρίν. 1969 / Αθήνα 1970

-Εν Λομπωδίω τῷ 31^ῳ - 3-1970



Ο Αριστ. τῷ Διγύλιου.

Aristoteles

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΤΣΑΟΥΝΟΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Χωριός Πηγεύ*
(παλαιότερον ὄνομα: *Δ.Ε.Μ.Ε.Ρ.Π.*), Ἐπαρχίας *Φαιρού*
Νομοῦ *Λοκρίων*.
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Καρθαίου*
Αριστείδου..... ἐπάγγελμα *Λιδοκόπος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Χ. Πηγεύ Φαιρού*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ξεταζόμενον τόπον. *Ἔτη 3*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Μιχαήλ*..... *Δημήτριος*..... *Καρθαίου*

ἡλικία *85*..... γραμματικαὶ γνώσεις *Β' Δημοτικῶν*.....
Χρησίαι..... τόπος καταγωγῆς *Χαλκίδος*
μοῦσαι διαμένει ἐν Χωριῷ Πηγεύ καὶ τὸ 1905
Ἀθῶν καὶ Νέβρου ἐτῶν 85, Β' Δημοτικῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Τὰ κτήματα διὰ τὴν σποράν καὶ τὰ ἄγρονα διὰ βοσκῆς*.....
 Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *κατὰ τὴν ἑξῆς οὐ χωρίζονται*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μόνας κλπ. *εἰς Βασίλειον*
Γεωμικροῦ..... *Ταύριον καὶ Ἐρρικῶν*.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Τὴν διαχειροτάθει. Μὲτὰ τὸν θάνατόν αὐτοῦ*
τὰ κτήματα τὴν ἐκείνην ἔδωκεν ἐν ἑξῆς.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; **Κ.Ο.Ε. . . Ε.Υ. . . Κ.Ο.Ι.Σ. Δ.Ο.Ο. . .**

Κ.Ο.Ι.Σ.

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; **ΜΟΝΟΝ Μ.Ε. ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΝ . . .**

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοί ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπό ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μέ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; **ΜΟΝΟΝ Οἱ Κ.Ο.Ι.Σ. Εἰς τὴν μεσογειοῦ, οἱ μ.κ.κ.α.ε. μόνον δ. του. δωρ.χ.εν. ἀνάμ. ε.β.ο.δ.α.ν. τ.α.ν. ἀνδρ.β.α.ν.**

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) **Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. ἢ τοια ἢ κοινωνική των θέσις ; . . .**

Θ.Ο.Κ.Ν. Δ.Ο.Ι.Α.Ι. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) **Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ.**

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάζαται ; ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρῶτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; **Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ.**

ἢ **Εἰς τὴν μεσογειοῦ, οἱ μ.κ.κ.α.ε. μόνον δ. του. δωρ.χ.εν. ἀνάμ. ε.β.ο.δ.α.ν. τ.α.ν. ἀνδρ.β.α.ν.**

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπῆρέται) ἢ δοῦλοι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; **Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ.**

6) α) Οἱ νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου, ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; **Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ.**

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; **Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ. Κ.Ο.Ι.Σ. Αἰ.**

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;.....

Με τὸ μανίμιον τῆς παραμικῆς καὶ με τὴν αὐσὴν τῶν ζιβίων.....

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... Τὸ 1960.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... Ἀπὸ τοῦ 1920 τοῦ ἀγροτικού τοῦ 1923. Σερβικῆς μηχανῆς.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο; ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Τῶν ἀσπέρων ἔβαν μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν ἐξ ὀδῶν καὶ ζωαίρων καὶ τῶν βλάτων. ἢ τὸ μανίμιον ἀπὸ τοῦ ἄροτρου, ἀπὸ τῶν φτερῶν τοῦ ἀροτρου καὶ ἀπὸ τοῦ ὄργου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.....

1. κανάλι 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....



2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει);... Ἀπὸ τοῦ 1938. Σερβικῆς Δ.

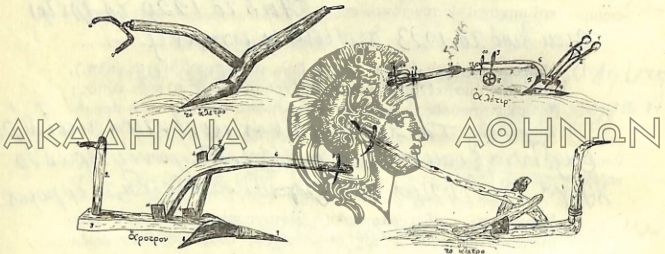
3) Μηχανὴ θερισμοῦ... Ἀπὸ τοῦ 1926. Ἀσπέρων τοῦ ἀγροτικού.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... 1926.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ . 1914.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ἐνα σ. φοιτοβόη, ποσ. ε. ε. δι. -*
υπ. μετ. ἀ. φ. ρ. ω. ι. α. σ. -

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;



3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον(1) καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

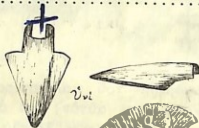
- | | | |
|-----------------------------|----------------------------|-----------------------|
| 1. <i>χειρολαβὰ</i>6. | <i>σταβάρι</i>11. | <i>ἡ γέφυρα</i> |
| 2. <i>ξερὰντα</i>7. | <i>ρόδα</i>12. | <i>ἡ ράμμος</i> |
| 3.8. |13. | <i>ἡ ἄσπρη</i> |
| 4. <i>ἄφωρα</i>9. | <i>ἄφικαίρα</i>14. | <i>ἡ ἄσπρη</i> |
| 5. <i>ἡ ἄσπρη</i>10. | <i>ἡ ὑπομέτρο</i>15. | <i>ἡ ἄσπρη</i> |

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀριθμῆσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο μιᾶς μορφῆς διὰ ἅλα εἶδη τῶν χωρ. κ. φ. λ. οὐ. —



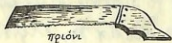
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *ἦτο εἰδῶν*



- 7) Ἔργαλεία διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδα, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

ἀρνάρι κ. ξυλοφάρι



πριόνι



ἀρίδα



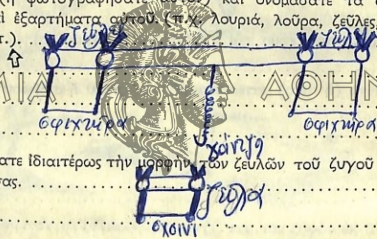
ρινί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Βόει, ἵππει, βακτηρια, ζυμιακρί, ὄνοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... *Δύο*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ... *Προαιρετικῶς*

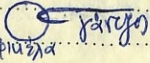


Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλος, πιζεύλια κλπ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *σχοινί*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *γάρτος*



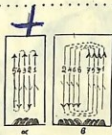
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *ὄργωμα γίνεται ὅταν ἔσονται δύο ζῶα (βόει, ἵππει, ὄνοι)* εἰς τὸ ἄροτρον; *ὄνο, ζῶον, ἵππος, βόει, ἡμίονος, ὄνος*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *ὄνο, ζῶον, ἵππος, βόει, ἡμίονος, ὄνος*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίης) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μ.ε. ἀρακίης, ποῖ; εὐθείαν γραμμ.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);



Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

ἐγένετο ποῖ; γίνετο λωρίδα
 ὄργωσαν με εὐθείας.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; Μ.ε.

εὐθεία

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον; Συ. τοῦ ἄροτρο.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάφορις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. λωρίδα με βα.

σπορὰ ἄροτρο.

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν πρὸπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *Εἰς τὰ ὄργωματα ἀμυγδαλῶν, βιοφόρος γὰρ ἀμυγδαλίαι. καὶ εἰς τὰν...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Τὸ ὄργωμα ὄργωματα ἐγίνοντο ἑξαιρητικῶς τὸ δὲ ἕτερο διβόλισμα...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀποστήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τετα ὄργωματα

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταφί ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐν αὐτῷ χρόνῳ

- 4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν ἐδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Ἀρ. οὐκ ἐσορᾷ, εἰς τὸν μήνην ἐπὶ τῆς ἐσορᾶς.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἔξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *τὸ βιοφόρος αὐτὸ ὄργωμα ἐπὶ τῶν βιοφόρων.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

Μ. ε. τ. κ. ἀφ' ἑαυτῆς ἢ ἐν αὐτῇ. Σ. ὁρ. α. οἰθ. -
 ο. κ. ν. α. ε. τ. ἢ ἐν α. ἄκρον. κ. κ. φ. κ. ν. τ. ρ. φ. -

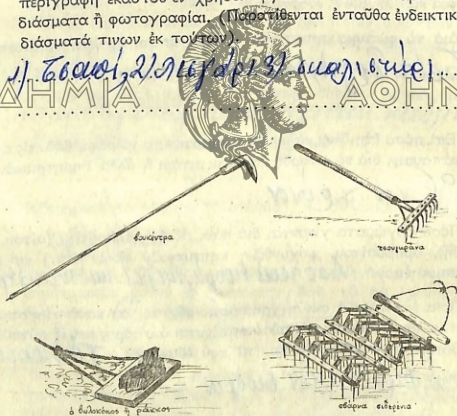
2) Γίνεται μετὰ τὸ ἔργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

κ. ν. ε. τ. κ. ἀφ' ἑαυτῆς. μ. ε. τ. ἢ
 κ. ν. α. ε. τ. ἢ ἐν α. ἄκρον. κ. κ. φ. κ. ν. τ. ρ. φ. -

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

1) τσάπαι, 2) ἀφ' ἑαυτῆς 3) σκαλίδαι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

1) τ. α. 2) λ. α. 3) κ. α.



6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Ἐναὶ βοασμοὶ τῆς κοινῆς κωροσῆς καὶ ἡ βοασμὴ καὶ ὁ ζευγολάτης καὶ οἱ βοασμοὶ.

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Τὰ χυμώδη τὰ χωράφια ἐκαλλιεργεῖται ὀσπρία. Μὲ δὲν τρόπον. Μὲ τὸ κωροσῆ καὶ μὲ χειρωνακτικὴ βοασμὴ εἰς τὴν κωροσῆ βεβαιώσασθαι.

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφῆς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ...

Τ. α. χωράφια μὲ μούρα χυμώδη καὶ νάχαν νερό.

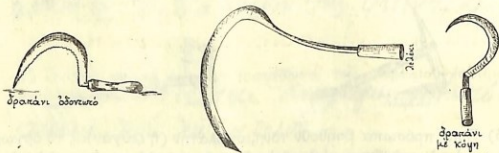
9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἔσπερνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Μὲ σπέρματα.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μὲ ἐκ. ζέρεια
καὶ ἐκ. δρεπάνι καὶ ἐκ. ἰσογραμφοπλά.*



Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Τὰ ἀνωτέρω φωτογραφήσαστε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Τοπ. Μ.Θ.Β.Ι.Α.*



3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Τὸν δρεπανιοῦ ὀδοδοντωτῆ, ἐκ. ζέρεια καὶ ἐκ.

4) Πῶς ἦτο κατασκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἐπίσης χειρολαβῆς. Ἐξέλιγο μανίμι.

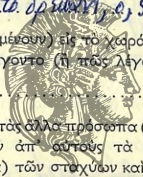
5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τα θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *οἱ γεφύροι... δηλαδή... οἱ εἰδηφάγοι*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ἄνων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *Μόνον τὰ εἰδηφάγα, τὰ φραυμῆλαι... ἐπὶ εἰδηφ.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἔθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἐκ τῆς ἀπόψεως τῶν ἄνων, τῶν εἰδηφάγων, τῶν φραυμῆλαι, τῶν γεφύρων, τῶν δρεπάνων, οἱ 50 μ.ε. τῶν χεῖρας.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀποφραυμῆλαι.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν τὰ δράγματα εἰς τὸ ἐδαφον.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Καθὼς οὐδὲν ἔχω μίαν οὐδὲν ἄλλο ἔχω χερίδας... ἔχω - ἔχω εἰρη... χερίδες... ὅταν οὐδὲν ἔχω χερίδας... καὶ ἄλλοι... ἔχω ἔχω εἰρη... μου... καὶ... εἰρη... -*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ἢ Πολλαχρῶκα-
 λούνται ἀγκολιές; *Ἐξ ἑνὸς ἀγκολιῆς ἐξ. μ.δ. εἰς ἀγκολιῆς. ἐξ ἑ-*

καστοῦ δριμύτη. Μ.δ.δ. 49-50. δριμύτη. μαζ. ἑμισιάν. τοῖς
σοτεῖς τοῖς (ἐξ ἑνὸς δριμύτη) Μ.δ.δ. εἰς ἑνὸς δριμύτη, μ.δ.
ἔξω διὰ τὰ χύνην κ.δ. νερά.



γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆται δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Ἐξ ἑνὸς ἀγκολιῆς ἐξ. μ.δ. εἰς ἀγκολιῆς. ἐξ ἑ-*

καστοῦ δριμύτη. Μ.δ.δ. 49-50. δριμύτη. μαζ. ἑμισιάν. τοῖς
σοτεῖς τοῖς (ἐξ ἑνὸς δριμύτη) Μ.δ.δ. εἰς ἑνὸς δριμύτη, μ.δ.
ἔξω διὰ τὰ χύνην κ.δ. νερά.

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν). *Με μ.δ. εἰς ἀγκολιῆς. ἐξ ἑ-*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ἑμισιάν. τοῖς σοτεῖς τοῖς (ἐξ ἑνὸς δριμύτη) Μ.δ.δ. εἰς ἑνὸς δριμύτη, μ.δ.
ἔξω διὰ τὰ χύνην κ.δ. νερά.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ κισθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ ποῦν ἢ μέση των) ; *Μ.δ.δ. εἰς ἀγκολιῆς. ἐξ ἑ-*

καστοῦ δριμύτη. Μ.δ.δ. 49-50. δριμύτη. μαζ. ἑμισιάν. τοῖς
σοτεῖς τοῖς (ἐξ ἑνὸς δριμύτη) Μ.δ.δ. εἰς ἑνὸς δριμύτη, μ.δ.
ἔξω διὰ τὰ χύνην κ.δ. νερά.



Τρεχαλόδημα σου και ιδερίδα.

- 1) Τραγουδά βρέ τραγουδιστή ν' αμύσω την χαρά σου
να βεταχτώ σαν ιδερίδα να ρθώ στην άμυγδα σου
με αν τραγουδήσω άσχημα συμπαιδισμένος να είμαι.
"Ηλια νερό άνο τα νηρίστια και άβράκχιασα ο παρμένος.

- 2) Ζέρε το ματηγάμι σου τι τοκης γερωμένο
δέν βρήμες βρύση με νερό ζέρε για να το ιδρύκεις.
Οι βρύσες έστερέγανε και τα υατάρα στίγαν.
Τράβα γεβέρη το χορό ^{αυτών} το χρόνο των μαζό.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Όσα τραγουδία έχει η ^{βρύση} και όσα το παρμάρι
τόσα φρουράια ζόδεμα κορη μου για σένα.
Δέν το ήζερα γεβέρη μου σου ζόδεμες για μένα.
Να γίνω γης να με ^{μαζά} γεγούρι να διαβάρης
να γίνω και άσημόβρυση να ^{μερνώ} με ^{μαζά} να ιδρύκεις.

- 4) Μια ελληνιδούλα δέριξε σε ένα γηρό σιτάρι
έχει δερβάρι άρρυρό παλαμαρχία άσημένα.
Κορη ζαρδή τραγουδύσε και το θεό παλαμαρχούσε
θεέ μου ~~βρύση~~ των μαρνώ και το χρυσό σιτάρι
για να σου μάνω ιδρύσφρα να γίνη η γειτουρχία.
D. Μαζάτσας

2
2019
Εφωδι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

4) Ἐίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

*Κινηθῶν
ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ πρὸς τὴν ἑξῆς ἡμέραν μετὰ τὴν
ἡμέραν.*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

*Ἐτραγουδοῦσαν καὶ μετὰ τὴν ἡμέραν ἀναγράφω
θυσίαν.*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς, καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

*Κάμνουν γὰρ καὶ ἐν τῷ χωρῷ
σταυρὸν κ.τ.λ. τὰς καὶ τὴν ἡμέραν.*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες ἕως τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Ὁτὶ μετὰ τὴν ἡμέραν
τῶν δεσιμῶν.*

2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ο θεοὶ εἰς ἀφῆνοντο καὶ χεριές.. Καὶ ἄλλοι κ. ἄλλοι χεῖρο
 ὁ μωαχραντίνος καὶ ἕως ἐκεῖ χεριές, τὴν ἕνα
 ἢ ἀγκαλιές καὶ ἢ ἄλλοι κ. ἄλλοι δεμάτια. Τὰ δεμάτια ἀπὸ δένδρον
 δεμάτια ἀπὸ κόρτο (βούλα) ἢ ἀπὸ τὸ ἴδιον ὄργανον καὶ ἄλλοι κ. ἄλλοι
 ὡς ἢ ἄλλοι κ. ἄλλοι. Τὰ δεμάτια καὶ καὶ ἄλλοι κ. ἄλλοι ἀπὸ δένδρον
 ἢ ἄλλοι κ. ἄλλοι. ὁ μωαχραντίνος. ἐκρημνισοῦσα δὲ
 ἕνα ζύγιο ἢ ἄλλοι κ. ἄλλοι (καὶ ἄλλοι κ. ἄλλοι) διὰ τὰ
 ὡς ἢ τὸ δεμάτιόν μου ἢ ἄλλοι κ. ἄλλοι τὰ χεριὰ ἔσιν. —



3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρῶνοντο εἰς ὄρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

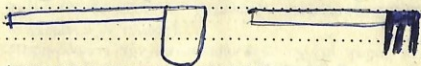
Ὑπομνήματα τὰ εἰς τὸ χωράφι 40-50...
 δεμάτια μαζὶ μὲτ' ἕνα κ. ἄλλοι κ. ἄλλοι...
 μετὰ κ. ἄλλοι κ. ἄλλοι... —

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἰσὺς τὸ 1910. —

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Δύο φορές. Ἐν χρόνῳ μὲν τῆς θεβουαρίου ἢ Μάρτου καὶ μετὰ τῆς Δεκεμβρίου.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Μὲ σκαπάνη. σκαπίδι.*



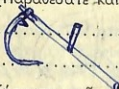
στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διάστροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐσυνηθίζετο.*

Δύο ἀρχήματα καὶ σὲ γέφυρ. σπορά. ὄσων, κερφίλλο καὶ σὲ σιτάρι. Καρδίων. ἐξ ἡσθάν μετὰ τὴν μεσοβία. Ἐν εὐνοκίῳ γὰρ ἔσονται καὶ μετὰ τὴν ξηρὰ καὶ ἄλλο. Καρδίων γὰρ ἔδινον διὰ τὴν μετὰ τὴν μεσοβία ἢ μετὰ τὴν μεσοβία.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός, καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Τὰ Μάϊον μετὰ τὴν μεσοβία.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).



- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Λιμνίδα, ποταμός, έργο, ρυπαρό, Όλιον.

από τον ανθρωπομορφισμό. Βάρος. Έρχεται δια τα πόδια χυρτζάνι.
τα χυρτζάνι ήταν από ξύλο και χαλκοειδή... δια το φερζάκι
είχαν ένα φορητό ζύγιο δίχαλο ζεζαμύ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

3μ.

α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εις ἄλλην θέσιν, π.χ. εις τὸ ἄλωνι, εις τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Εἰς ὄριον ἐκόν. μέτρον... τὸ ἔργον...

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν ἢ ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Πλ. 120

ἔργον. Εἰς δεματίον ἔργον 4-5 μέτρα. Λιμνίδα, παρασημ. μέτρον ἄλλα μέτρα, μόνον ἐπὶ ἀσομένη καὶ σάχια καὶ τὰ ἔργον φέρον ἰστέον.



3) Ὑπῆρχεν ἀνεκάθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; Πλ. 120, 121, 122

ἔργον. -

4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; ... ἔξω... πρὸς τὸ χωριό...

Εἰς τὴν συνοικίαν (α. Μερ. 9, 5)

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἔάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Εἰς ἕνα ἔτος χωρὶς δίδει μὲ ἕνα καὶ ἕνα
 χρονιά. —

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Μεχ. 17 αὐγ.*

15. Ἰουλίου μέχρι 25. Ἀπριλίου. —

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Χειρὸν χωματάλωνο*
δίδει μὲ ἕνα καὶ ἕνα χρονιά. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων)

*Ὅταν ἔχωμα τῶν ἰσθμῶν καὶ γειωμάτων ἐν τῷ
 ἔτη φανῶ ὅταν ἔχωμα εἰς τὸ ἔτος φανῶ μὲ μίαν καὶ
 ἕνα χρονιά. —*

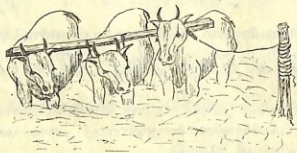
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

*Ὅταν ἔχωμα φανῶ ἐν τῷ ἔτει φανῶ
 ὅταν ἔχωμα φανῶ ἐν τῷ ἔτει φανῶ
 ὅταν ἔχωμα φανῶ ἐν τῷ ἔτει φανῶ*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλώ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Δίψα δια τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν
 ἐξ ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν
 καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος πταγερός, στρουλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ αὐτὰ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

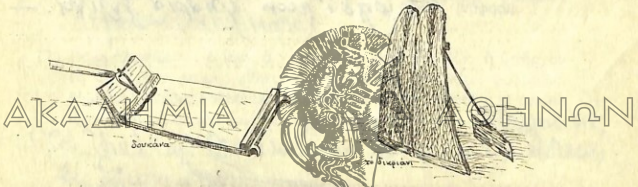
Πινεταί δια τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν
 καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν
 καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν καὶ τὸν ἀλωναυτὸν

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνο-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινος τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικῆς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

*Λυθόν και ἄλλα μέγαλα. Τὰ ἀποκεί. ἕτερα βελόνηται
 μεῖ ἐνα. γάρφο. και ἴχμ. καὶ ἄλλο. καὶ σκονια. και ἄλλο ἀποροῦ
 σκονια. ἐνα δεινὰ σκονια. σφ. σέλο. ὄλου. κρη. χε. ἄλλο. ἔ. σκονια. τὸ
 ζευγυμένων καὶ ἄλλο. αὐτὸ και γρηθὰ καὶ ἄλλο ἀπορο. και ζευγυμένων
 σφειδίας. ἄλλο. καὶ κ.*

γ) Πού ἀπὸ τοῦ ἄλωναμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωναμοτικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωναμοῦ ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωναμοσὸν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωναμοτικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἄπὸ ποῦ τὸ ἐπιρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωναζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνα-
 μοτικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή και τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγυνομένων και
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

*Ἐπιρομηθεύοντο ἢ δαμιδία. Τὰ ρεβίθια, καί
 κριθὰ καὶ ὄσπρια.*

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς δύσεώς μου.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *καρυστὸν, μόνι, ψιφίδια, ζύγινα.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας; *Μ. ἢ τὸ καρυστὸν, ζύγινο.*

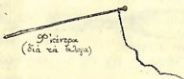
ἔργα μ. ἢ γέββρα, χαλιδά.

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *τὸ*

αὐτομάτι... μ. ἢ ζύγινο, ἀβδὸν, φαλ. ἐξ. ἢ. ἐν. ἀερο. μη. ἔλα. ἀρι. ἴνο. ἐκ. ἡ. π. ἢ. ὑ. β. κ. ἰ. ἢ.

15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλωματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν

Καλή πρόκληση
 Δύο στρώσεις μιν... ένα α. βρωμής



16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθοῦν δια ά άποχωρισθοῦν τά άχυρα άπό τον καρπόν; (έν Κρήτη: μάλαμα)

Λέροναν (χαρμάνι)

17) Ποίοι άλωνίζουσι: ό ίδιος ό γεωργός με ίδικά του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) είδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωναροί και άγωγάτες), οί όποιοί είχαν βόδια ή άλογα και άνελάμβανον τον άλωνισμό

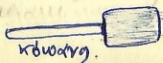
«είδικά του. Όσοι δὲν είχαν ζώα μεταν. και ζώα, ή «ζωνι αγγη»

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμοῦ του καρπού άπό τους στάχυς π.χ. τό κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

Πάντοτε με τα ζώα

19) 'Ο κόπανος οὔτος πώς έλέγετο; έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο; πόσον μήκος και πάχος είχε και ποίον τό σχήμά του;

Λιτανίμη, χερσικωσάι ήλο. Είχε μήκος 1 μ. Τά άμοκ ήτο άρρηκτό διαμέτρου 0,06 μ. Τό άπόλοισμα άρα με άφάλογ 0,25 μ.



20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).

εἰς τὸ ἄλωνι καὶ εἰς τὴν αὐλήν. —



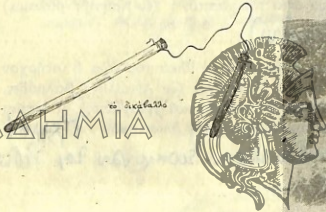
κόπανος ἀροτριῶδός



ξύλο κοπανιστῆς εἰς τὸ κοπάνισμα
 μικροῦ χωροῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν.

ἀμοιβῆς. εἰς τὸ ἄλωνι καὶ εἰς τὴν αὐλήν. —

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Ἐγένετο ἡ β. ἀνάμειξις τοῦ ἀχύρου ἐπὶ τῷ ἐλάφῳ.
 Τρεῖς γέφυρες σφύραται τῶν ἀνέμων.
 Μόλιον δὲ τὸν ἀχῆρον.

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναι, ποῖα;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;

Ἦν ἔλαι δινάριον καὶ χαρηνὶ ἐν τῷ ἀνέμῳ
 καὶ τῷ ἀχῆρῳ ἐπὶ τῆς ἀνάμειξίσεως. Μόλιον ἐπὶ
 οὐδὲν ἐπὶ τῆς ἀνάμειξίσεως. —

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωμιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
 Ποῖος τὴν ἐπιπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Ἐπιπρομηθεύθη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Πᾶσι τῶν ἀχῆρων
 ἀπὸ τῆς ἀνάμειξίσεως. —

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: ἀκρίανι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Τὸ ἐλάφῳ ἐπὶ τῷ ἀχῆρῳ.
 Ὁμοίως ἐπὶ τῷ ἀχῆρῳ ἀπὸ τῆς ἀνάμειξίσεως.



λαφνί.



τοῦ δικιργιάν (ἔλνισμα)



τοῦ θρινάκι (ἔλνισμα)



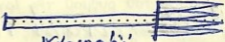
τοῦ θιράκι (ἔλνισμα)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

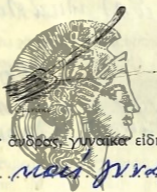
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο.

ὄλον ἰσχυρῶν. ἐκκαρπίζονται. ἰσχυρὰ. Τότε ἔρχεται ὁ ἄνεμος
καὶ ἐκκαρπίζει τὸν καρπὸν ἀπὸ μίθρον. μὲ γιγ. ὁ φραγὶς ἐκκάρ-
πει τὸν καρπὸν ἀπὸ τοῦ μίθρον. ἰσχυρὰ. ἰσχυρὰ. ἰσχυρὰ. ἰσχυρὰ. ἰσχυρὰ.
ἔτσι δὲν ἔκκαρπίζει κανὲν καὶ γιγ. ἰσχυρὰ. (κκκκκ) (ἐκκαρπίζει)

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
στύρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τὸ κάρπυον..... 
κάρπυον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρᾶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

καὶ ἀνδρᾶς καὶ γυναῖκα.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Κόμπια καὶ Μὲ ἐπὶ δερμάτι καὶ ἔχει
χονδρᾶς ζυῦσαι.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολόγημα) δια ποῖα δημητριακά συνηθίζεται τοῦτο *ὄσων μὲν ἐν ὄσων*.....

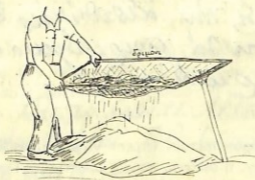
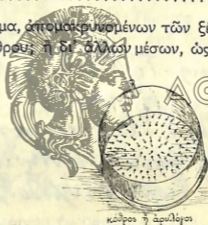
6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; ..

Μὲν ἐν δερμόνι μὲν ἐν κούριον

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Μὲ καὶ ἐκτενέστερα εἰσεῖναι τὸ ἄξιον ἐπισημασθῆναι.

7) Εἰς ἡμῶν σωρὸν κὰ δὲ τοῖν μὲ τὸ μακροῦ καὶ τὸ φιδὸν
 εἰς τὸ εἰσεῖναι ἴσοιο παρῶν. Ἐσὶν ἡ δὲ αὐτὴ
 ἔπρωταν ἔργον ἐπισημασθῆναι. Μὲ καὶ ἀπὸ δὲ οὐδὲν ἔργον
 ἐπισημασθῆναι ἔργον ἐπισημασθῆναι.

7) Ὃταν ἐτοιμασθῆ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσάντησις καὶ ἀσπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Ὃταν ἐργαλεῖον εἴσῃ.

Ἐπισημασθῆναι. Τὸ ἄξιον ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι
 ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι.
 ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι.
 ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι.

8) Ἄλλα ἔθιμα πρὸ τοῦ νὰ μεταφερθῆ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην. Ὃχι. Ἐπισημασθῆναι ἔργον ἐπισημασθῆναι.

Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι.
 ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι.
 ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι. Ἐπισημασθῆναι.

γ'.1) Ποῖαι ὄφειλαί πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἄλῳνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἐρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλῳνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξίν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου», (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε βέ και γυνο-
γράφημα αυτού: βλ. κατωτέρω σχετικής εικόνας).

*Επισημ. Διὰ τὴν μέτρων
ἐπισημ. Διὰ τὴν μέτρων ἐπισημ. Διὰ τὴν μέτρων
Μέτρον ἔχων τὴν (βιδάρια) = ἕξινα δοχεῖα χωρητικότη-
τος 12 μισθῶν ἀλάρι. ἔχων μισθὸν μὲ φραγ. Δὲν ἔχει φραγμὸν
ἵνα μὴ τὴν βιδάρια ἐκδοῦν φραγμὸν διὰ τὸ μὴ εἶναι ἀλλὰ
ὄρωσιν μὲν ἀλλὰ μὴ ἔχων.*



μίσθουλι



κούριον

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωφιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριάκων (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε γυνογράφημα ἢ φωτογραφία αὐτῶν)

*Ἔσο Ἀκαδημ. Συζητητικὸν β.
Ἐρωτησάμεν δ' ἐκ τῶν κ. β. ο.*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσηί, τὰς σχετικὰς συνηθείας)

*Εἰς τὸ βιολ. εἰ. Μέσα εἰς μορφήν 100
μισθῶν ὑποψα. ἐμ. δ. ο. ο. φραγμ. ο. ε. μορφήν δ
δ. ο. βιολ. εἰ. —*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κεύεις εις την υπαιθρον ; Κατά τὸν ἑσπερινὸν ἔθιμον
 ἀκριβῶς —

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρουσ στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

Ἐδὲ ἀφ' ἑρῶν σπυρίων καὶ μὲν ἄλλο
 καὶ τὸ ἄλλο χωρὶς —

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Ἐπιπλέον ἀφ' ἑρῶν σπυρίων καὶ τὸ ἑσπερινὸν ἔθιμον
 μετὰ τὸ φάειν μὲν τὴν εὐορίστην ἑσπερινήν —

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ;

Ἡ φασκευὴ αὐτῆς
 ἐστὶν ὡς ἑξῆς καὶ ἔμεινε μὲν
 εὐορίστη ἑσπερινήν —

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὰ φάρια μὲν εὐθὺς ἀφ' ἑρῶν καὶ
 τὰ μὲν μὲν τὴν εὐορίστην καὶ
 ὡρῶν —

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . . .

Ἐν τῷ ἑσπερινῷ —

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

α. Νυφική φωτιά κ.τ.

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν την πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;...

ο καθένας

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, από ποίον μέρος;... οι γονείς τας

πατρίας

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Μέ γύρω άπό τό δέντρο ή χυράφι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, έσοκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Τραγαιδιαι

ορραία θύκη ή νύφη κρη, ωραία ή ωρομι ή κη
αφραία μα ή ωρο ή κ. κη. ωά κείνη των χυράφι.

κ.τ.κ.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

χοροί γύρω άπό τήν φωτιά άβυθίδες χοροί
δυρτή ή κωραγμαία

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.. Δὲν. Ἐλαίω. τῆ. κω. σ. ε.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἰ. Ἰ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Λοιπαρχική Έρχαία Διαφορώτα τους κατοίκους του χωριού Σταυρού Φαρεάλιου.

Ο Βουρέσας τὰς πληροφορίας: Αριστείδης Χαΐα Κατσαούνος
Ντεὶς ἐθεσίῳ Δημοσιμῶ Σχολεῖῳ Σταυροῦ Γυγενῶν φαρεάλιῳ
Πρόβητα ἄεστα ἔδωσαν τὰς πληροφορίας:

1. Δημοτίκας Ἀδ. Μισοῦτσας.

Ἡτῶν 85. Γραμματικαὶ γνῶσεις. Β' Δημοσιμῶ Σχολεῖῳ.

Τόπος καταγωγῆς. Χαλκίη Καταμπάκας. Διαμένων μισοῦτως ἐν Ἐλα-

εῶ Γυγενῶν φαρεάλιῳ ἀπὸ τῶ 1905. - 222 11, 1905 20

2. Ἀθανάσιος Γυέβρος.

Ἡτῶν 75. Γραμματικαὶ γνῶσεις. Β' Δημοσιμῶ Σχολεῖῳ.

Τόπος καταγωγῆς. Χαλκίη Καταμπάκας. Διαμένων μισοῦτως ἐν

Σταυρῶ ἀπὸ τῶ ἔτος 1905. - 222 11, 1905 20

Προετοιμασίαι δια τὴν διορίαν.

Τὸ 20% τῶν κατοικῶν ἀπὸ τῶ 1907 - 1918 δὲν εἶχε ἰδιωτῶ του χωράφιῳ, διότι **ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ** εροῦσι καὶ δὲν εἶχε ἰδιωτῶ του. Τὸ 20% ἔλαβον 15 - 20 ἀφ' ἑαυτῶν

ἀπὸ τὸν Ἀφ' ἑαυτῶν εὐκαταχρηστούς καὶ ἀπὸ τὸ τέλος εὐκαταχρηστούς τὸν χωρῶν **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ** τῶν μέσῳ. Τὰ 80% τῶν κατοικῶν ἦσαν νῦν ἔλαβον τὸν ἀφ' ἑαυτῶν (αὐτοῦ-
γνῶσῳ ἢ ποιοῦσι τῶν) ἰδιωτῶν καὶ μετὰ δὲν εἶχαν ἄλλο μετὰ καὶ. -

Οἱ ἔλαβον τὸ 20% τῶν κατοικῶν καὶ ἀπὸ τῶν εὐκαταχρηστούς τὰ χωράφια, τὰ

ἔλαβον μετὰ τὰ φέροντα ἔλαβον καὶ μετὰ τὰ βόδια. Ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον μετὰ τὸν ἀφ' ἑαυτῶν, διότι ἔλαβον μετὰ τὰ εὐκαταχρηστούς.

Ἐλάβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

ἔλαβον ἔλαβον μετὰ τὸν διορίαν τὸν διορίαν εὐκαταχρηστούς ἀπὸ τῶν Ἀφ' ἑαυτῶν

-3-

Β' Θερσιμός

Ο θερσιμός γίνεται με τα μοσχοκίτσια. Το μοσχοκίτσιο αποτελείται από δύο β' ή γ' ή δ' άκρομα. Το μεγαλύτερον βυθίδι αποτελείται από δύο άκρομα (άνδρες). Κατά τον θερσιμόν οι άντρες (9) έμβαν το δικάρι και το άκρομα πάνω στο έδαφος σε χεριές (χειρόβουλα). Άλλοι έλεγαν θερσιβουλα. Κατόπιον άμφοροδούλων οι τρεις (3) άντρες και έλεγαν μισο-πανεργίδες. Άλλοι, επί χεριές επί έμβαναν ζυμαριές και επί ζυμαριές δεμάτια. Τα δεμάτια επί έδεναν με τα δεμάτια, τα δύο άλλα έφτιασαν από το ίδιο το δικάρι κυρίως χλωρό ή φρεσμένο και τα κροκίνα ή από κλάμινδροσά) ή από χόρσο, ονομαζόμενα βάρσο.

Κατόπιον δύο μαζί και οι δάδεια (δύο το μοσχοκίτσιο) βυθιέτερων επί δεμάτια μέσα στο χωράφι σε δικιανιές από 30-40 δεμάτια τα ονομαζόμενα (σειρένια).

Εν συνεχεία με τα ζώα, έλαφια και βόδια, και δειράμα ή και με το κρόσο συνδυάζει τα άκρομα, τα μετέφεραν επί τα άκρομα.

- Επί τον θερσιμόν έλαφιαδούλων και δειράμα φραγκιά τα δάδεια έχαν έτοιμα άκρομα το έρωτημα ζώων.

- Επί τα άκρομα από μετέφεραν τα δεμάτια ο κροκίνα έχαν το ζώον να μέση (ζώον) το οσοσόν ήτο μέσημα. -

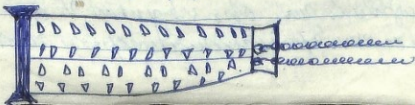
Έτσι ο κροκίνα έλωσοδεσάδενε το άκρομα τον τα δικιανιές σε δικιανιές χλωροσέ δικιανιές τα βάρσο, τα κροκίνα, και φρεσμένο κ.λ.π.

Οι δικιανιές έχαν άκρομα σε άκρομα φραγκιά με τα άκρομα από τα μέσα μόνον επί την κροκίνα από τα άκρομα και άκρομα από τα άκρομα από τα άκρομα επί φραγκιά.

Γ' ΑΠΟΝΙΣΜΟΣ

Ο απονισμός γίνεται με τα ζώα και με τα δειράμα.

Η δουάρα ήτο δύο μέτρα άκρομα και από το κρόσο μέση άκρομα από τα άκρομα (άκρομα) δια τα τα έμβαν το άκρομα. -



2019.09.14

αποδοτικό επί 5000 ή 6000 αραβικών του Ισλάμ.

Ο δε Ισλάμ μισεί το να είναι κανείς με τα σωτήρια κορα-
νιστικά και τα βιβλία του κορανίου και τα βιβλία των κ.λ.η.

Όλοι όμως να είναι ευλαβικοί το βιβίο του κορανίου έρχεται στο
σκέφει ή δεικνύει και βιβλίον εις τον κορανίου.

Δ' ΦΟΤΙΕΣ

Υπάρχει φυσική σωεία μετά τον γάμον. Την κλεισμένη το διαζύγιο
ρίχνει την σωεία του κορανίου. Τότε οι νόμοι και οι νόμοι του
κορανίου.

Τα έργα τα ενενεργήσαν οι νόμοι του κορανίου και άναβαν την
φωτιά. Έργων ένοια και έχρησαν προς την σωεία του.
Μπορούς η νόμος και ο κορανίου και οι επιδοτήσεις εν σωεία
και οι νόμοι. Η νόμος δε σωεία το ένοια έφερε να
μεταβεί να σωεία του.

Πρωτεύει σωεία ένοια του κορανίου και ένοια του
και το ένοια του κορανίου και το ένοια του κορανίου.

1. Ένα ένοια του κορανίου και ένοια του κορανίου
2. Ένα ένοια του κορανίου και ένοια του κορανίου
3. Ένα ένοια του κορανίου και ένοια του κορανίου
4. Ένα ένοια του κορανίου και ένοια του κορανίου
5. Ένα ένοια του κορανίου και ένοια του κορανίου

- ΤΕΛΟΣ



ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΥΝΟΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ